

Buriaad-Mongoloi UNEN

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi Možkoom ba BMASR-ei CGK-al yderbyrlıin gazeeta

№ 21 (2355)
1938 onoi
JANVAARIIN
26
SREDAA
14-xi ailee garna
ULAAN-YDE goorod,
BMASR

1935 onoi janvaariin 25-da, BK (b) Paartiin CK-ai Politbiyroogoi gesyy, SSSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai tyryylegşii orologşo, Soveed Kontrooliiin Komiisiin tyryylegşo nyxer Valeriaan Vladimiroviç KYIBEŞEVEI nygşehenhöe xoişo gurban zilei oi gyisebe.

AGUU JIXE TEMESELŞIIN ARIUUN HAIXAN OOBRAZ ZİSEE

Gurban zilei saad tee, 1935 onoi janvaariin 25-nai yder, partiiin Centralna Komitedai politbiyroogai gesyy, SSSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai tyryylegşii orologşo, Soveed Kontrooliiin Komiisiin tyryylegşo nyxer Valeriaan Vladimiroviç Kyibeşev nygşehenhöe baina.

Nyxer Kyibeşev ami nahans tii-mes udaan baigaayi (1888 ondo tyreed 1935 ondo nygşöe). Gebeş, ene udaan biše ami nahans gaixamşaqta haixan bai gaa gebel, nyx. Kyibeşev byxii nahanaigaa gusyan gurban zili sym revolyicioonno temeselde zoriulhan baigaa. Baga nahanshaa revolyyciin zamda orolsozo, bolşeviguudai zergenydte zagsahan nyx. Kyibeşev bolbol ene zamhaa neges xelberin garagyi, oeriigoe azalsanii syloolgeni aguu jixe xerege sym yge hen baigaa.

Nyxer Kyibeşevi biografi, te-reen tuxai tereenei nyxedei ba sovre-meenniguudai hanaza xelehiin, amar-gyi ba halxi şuurgan mete azabaidalai eldeb olon epizoodiit tuxai nyx. Kyibeşevi oeriigoe hanaza xerehen bygedii unsazə yzexedetnai, tanai urda—revoliyyciin zyrxelik xatuu soldaadai, temeseliin, suxarisagyi xatuu zorittoi xynei zigtei haixan oobraz zişee tobino garza jirene.

Ajaar 1905 ondo xada, Peterbyrgi seregi—mediciin akadeemiin styeent, 17-toi xybyn, nyxer Kyibeşev, bolşevitc organizaaciin gesyndiit tuxai tala, legaalno biše (niuusa) literatuura taraa xa buu zebseg xadagalxa ba zoexa talalar paartiin zyghen ygtene xariuusalgalata daabariniudli dyrygese baihan jym.

Tiin batłaraa, nyxer Kyibeşev styeentnydei vostaanida xabaadahanai-gaa tylee akademihaa gargağda, Oomsk goorod jiree, tendee legaalno biše propagandiista xodelmerilen bolşevitc xysenydiit gülidxahan baina. 1906 ondo nyx. Kyibeşevi, niite goordoi partiiin Konfereencada xabaadagşadai xamta aarestda abea, se-regei sydyt ygebe. Tiin zol bolxodo syyd bolbol Kyibeşevi kaatargada şiid-keegyt baigaa.

Ene saghaa exileed nyx. Kyibeşev partiiin propagandist ba organizator bolso, taharaltagy legalalno biše xodelmeri jabuulhan baina. Kaansk, Toomsk, Petropavlovsk, Oomsk, Xaar'kov, Peterbyrg, Samaara... ede gazarnuuðaarn nyx. Kyibeşev podpoolno azal erxilje jabaa. Nyx. Kyibeşevi revolyicioonno xodelmeri bolbol aarestnuud, tyrmeyy, siilkennyde xedentaa tahladag hen. Siilkheen negente biše terjenei baina.

Nyxer Kyibeşevi legalalno biše xodelmeriin hyylei etaap—1916 onoi yje baigaa. Ene yjede nyxer Kyibeşev siilkheee terjelze garhanai hyyleer, falişiv paasportaa Samaara goorod jiree, endee bolşevitc organizaacatai barisaa baiguluan, eldeb, azalnuudai xodelhen baigaa. Endee Voolgo şadarai partiiin konfereencia emidxexii beledxexe bai-taraa, nyx. Kyibeşev biše nyxederere aarestda orozo, bolşevitc organiza-cada xabaadahanai-gaa tylee 5 zileer Turyaansk xizaras sylegdeoxor şiidxylyken baigaa.

Tiin ede sylegdegşed tymer gen-

zeer garnuudaa xyliyylenxei, sylegiin xeden olon xynde berxe etaapuudii dam-zan Krasnojaar goorod xrysé jireed, ten-dehee xoito zyg teeze tuulgan jabatarab, 1917 onoi fevraliin revolyiyce bo-loo hen.

Nyx. Kyibeşev myn ynəoxi Samara goorodtoo, Ende partiija organiza-cii xytelberileze, proletar revolyiyciin tylee bolcox baihan baildaanuudta şuvala xysenydiit gulidxan suguulba. Nyxer Kyibeşevi xytelberi doro Samaaraada Soveed zasag togtoogdobo. Revkoomoi tyryysüin tyryylegşe nyx. Kyibeşev bol-hon baigaa.

Aguu jixe Oktiabriin socialiis revoliyyce bolhoni hyyleer grazdaan dai-nai yje bolbo. Ene yjede nyxer Kyibeşev bolbol Çexoslovaag, eseer ba men-seviig baandauudai urdahaa temesen bodoohon, Voolgo şadarai proletariaadii tolgoilon jababa.

Paarti bolbol nyxer Kyibeşevi ton-suxala ba xariuusalgalata froontiin deere tomilon elbgeedeg baihan.

Nyxer Kyibeşev—negedegeer aarmiin ba udaant dyrbedegeer aarmiin politkomisaar ba Revvojensovedai gesyy, hyyleeren Vostooqno froontiin urda gryppiin Revvojensovedai gesyy, arbanegedegeeraarmiin Revvojensovedai gesyy, Tyrkestan Fronottiin Revvojen-sovedai gesyy. Ede ba biše busa ajuul-tai ba xariuusalgalata tuşalnuud deere nyxer Kyibeşev bolbol erlexg zorigoo, aixabtar jixe şadabariaa, Leenin—Staal-inai paartida tuliyi bejee ygenxei bai-hanaa xarulan jabaa hen.

1920 onhoor nyxer Kyibeşev "ama-galan" xodelmeride orobo. Profsojuuzna, azaxuin, partiija, daxin azaxuin, plaa-novo xodelmeri,—ene gyrenei ba partii-jina jixe azaljabuulagşada jamar jixe şadabari, uxan mederel ba oopod dyrsl baihan geeşeb! 1921 onhoor nyx. Kyibeşev—Profsojuuzna Centraalna Soveedai prezidiyime gesyy, orooxor belen baidag—ene şanaran xadaa, nyxerei talaar urin zoxid, daru-zantai, naadatay zugaatai, hergel sol-bon şanartain zoxildon taaradag baigaa hen.

1922 onhoor—paartiin CK-ai sekretar, 1923 onhoor 1926 on boltor—Centralna Kontroolno Komisiin tyryylegşe ba RKI-iin Arkoom. 1926 onhoor—aradai azaxuin Deede Soveedai tyryylegşe. 1930 onhoor—SSSR-ei Arkomsovedai tyryylegşii orologsba Gosplaana tyryylegşe. Manai azyiledberiin debzelte, soveed azaxuin erxilegesedi kaadrii xymyzylge, azyiledberiin negedegeer tabanzilei plaan ba byxii aradai azaxuin xojordu-gaar tabanzilei plaan zoxiolgonuud bolbol nyx. Kyibeşevi nere aldatat ta-harşagy xolbootoi.

Ene bolbol socializm baiguulaltiin gerois silnyydiit baihan. Xyn tyreltenei erxim deede ideaalnuudai tylee temesec hegen energi ba şiddengier tyges, nyx. Kyibeşev bolbol partiiin tereende daalgahan xeregte bejee yloengyi ygen orohon baina. Leenin—Staalinali paartiin xam-ta, ynen şabi, komuniis paartiiin ynen şeke xybyyn, kres-taal seber bolşeviig, byxii azalşan aradai inag nyxer Valeriaan Vladimiroviç Kyibeşev halaza oşohon baina.

Ene bolbol socializm baiguulaltiin gerois silnyydiit baihan. Xyn tyreltenei erxim deede ideaalnuudai tylee temesec hegen energi ba şiddengier tyges, nyx. Kyibeşev bolbol partiiin tereende daalgahan xeregte bejee yloengyi ygen orohon baina. Leenin—Staalinali paartiin xam-ta, ynen şabi, komuniis paartiiin ynen şeke xybyyn, kres-taal seber bolşeviig, byxii azalşan aradai inag nyxer Valeriaan Vladimiroviç Kyibeşev halaza oşohon baina.

Tiin ede sylegdegşed tymer gen-

vjevtan, buxaarintanii eliryyen garga-za, gamgyi butasoxilsodog hen. Nyx. Kyibeşev bolbol partida ba xodelmeriin angida xizaargyi bejee ygenxei baihan tuladaa, paartiin ba xodelmeriin daisadta sylee tabidaggyi baihan jym. Kyibeşevi ene şanaran staalin hurgaal abhan deereheen garaa, jyb gejede, Kyibeşev bolbol nyxer Staalinali uulzhan sagħħa xoişo, tereenei xytelberi do-ro, grazdaan dainal silnyydhée exileed, oeriingoe ami nahans hyylsiin yder xyrter xodelmerilien baina.

Nyxer Kyibeşevi ami nahans ba azal jabuulgın tuxai eneexen xuriangu bişegħleħha xaraxada, komunitzmai xeregei tylee ynen sexer ba susarşagi, sulun xatuu zoritgoor temesese ja-bahan gerolig temeseliin nygħelge bol-manai bolşeviig paartida, xodelme-riżen angida ba Soveed oronoi byxii azalşanda ali tuxain jixe ba xynde geegħel bolhoni eli bolno.

Leenin tyxelei politikor azaljabu-lagħa baihan, xatuu berxe baildaanuudta: aidag zyrxesedeggyi ba revoliyyciin daisadta xair gamgyi, xeregei xursadan orioo bolzo exileed ba jamar negeen ajuulai gorizont deere xaragdan yzeg-ded baixada sošormogħo, megħeze baixagi, xarin sylee baidag, byxii pliyyssyd ba minnysyddi, aliş talaaran bodomżon xaraza yzedeg, onihon orioo asundalnuudti šiħħelgedde sesen berxe ba jaaralgy baidag, ynen sexi ba ynen sudarguu, oertiingoe aradta inag duratai, iime, johotoi bolşeviigai egeel ene byxii şanarii sym bejdede singheen, nyxer Kyibeşev bolbol manai oronoi byxii azalşanda ilangajja dtye ba inag hanagħadag hen.

Nyxer Kyibeşevi nugarşagi sin zorittoi, jamar berxeż-żenkyd tħalli tħalli xarxa, aixabri, jamar ajuulai uredħħa tulan oroxor belen baidag—ene şanaran xadaa, nyxerei talaar urin zoxid, daru-zantai, naadatay zugaatai, hergel sol-bon şanartain zoxildon taaradag baigaa hen.

Gurban zilei saad tec manai dun-daha, profesiona revoliyyoneer, xu-şanai podpooliġi, proletariaadai daisal-xiixi emixidxegħ, grazdaan dainai nlaan bojiec, gyrenei neliede tomo azal-jabuulagħa, proletariaadai aguu jixe voozdin Leenin ba Staalinali ynen şabi, komuniis paartiiin ynen sexi xybyyn, kres-taal seber bolşeviig, byxii azalşan aradai inag nyxer Valeriaan Vladimiroviç Kyibeşev halaza oşohon baina.

Gebeş Kyibeşevi tħallix durasxal so-veed oronoi azalşan aradai paamiadta mynxen ylexe baina.

Nyxer Kyibeşevi temesehent temeseli, xehi xeregi soveed arad bolbol saašan yrgelzelyylje jaħana, yrgelz-leylje jaħa.

Manai aguu jixe oron—SSSR bolbol Leenin—Staalinali paartiin xytelberi doro, araduudai inag voozdb nyxer Staalinali xytelberi doro, aradai daisad—trockiis—zinoovbjetvanei, buxaar-in—rikkortvani fajsi aġġeentnuud, di-versantnuud, spionuud, byrzaazno nacionallistnuudti yi butasoxin ygei xeże, komunitzmai şinnyyd ilaltanuud.

18 caas 50 minuuta. Ene sagħa, 14 zilei saad tee, xysen tyges bolşeviig paartii baiguulagħa, Oktiabriin socialiis revoliyyciin dylete yysxegħ ba emixidxegħ, u li inbyrged V. I. Leenin nygħen baina. Zaal soċċa ablaa anirgyi. Nyxer Staalin, Moolotov, Vorošilov, Kaganovič, Kalinin, Andreev, Čybar, Miko-jan, Kosior, Zdaanov, Jezoov, Xryšov, Skiraatov, Bylganin, Šveenig, Dimitroov ba busad prezidiym-dezegħe.

Paarti ba pravilistviin xytelberilegħ sedi sugħlar huuġ-ġaixamşag jixe bajartaigaar ba xixiyyne ug-tata, Leeninei xeregi sesenee yrgelzelyylje, azal-ħan aguu jivozdb, bagħ-ja ba nyxer Staalin xyn-dee de busalma avaaca ba „urāa“ xażxaraldaan nerjene.

Nyxer M. I. Kalinin bogonix ygeer zasedanif neebi. V. I. Leeninei durasxalii xyndelen xyl deeree bokx duradxana.

Bolşeviiguidai Byxesoujuza Komuniis Paartiin yndhe luu ħarr tabiġa, socialiis revoliyyciin mern strategiin durasxalda tolgoigoo tongoilgo, xeden mingan xynnyyd aalixan baidal soċċa xyl deeree bokx.

Traurna maarħ zamxarba. M. I. Kalinin ġeriġi yrgelzelyylje. Leenin zaxiaanuudai bido baidal deerex amzaltataigaar jaħiulza baihanai tħallix, soveed aradib ebdersegi moraalha—poliitikor nege-del tħallix, komunistnuud ba partiija bisxen ydei hunku-għalli bloogħi aguu jħallta tħallix, tyrel Staalinha ba komuniis paartida araduudai xizaargyi bejee ygen-nej, inagħali baihanaini tħallix. Delxi deerexi egeel demokratiis Konstituucij xoxioogħo—nyxer Staalinha sugħlar huuġ-ġaixamşag.

BK (b) Paartiin CK-ai sekretar nyxer A. A. Zdaanov, doklaad xexiin yge nerjeme aplodismeentar ygħid.

Nyxer Zdaanov jixe ba todo doklaad bolbol gaixamşag anxaraltaigaar sagnagħdahan ba alga taşalgaar xeden daxin taħallagħa baina. Maarks—Eenglis—Leeninei instiyyide zygh, Vladimir Iljič Leeninei literatuura ug-damzal (nasleedstva) tħallix medeselteigeer, nyxer Adoraatski yge xeleħen baina. (TASS).

JIXE KREMLIIN DVOREEC SOO SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDAI DEPUTAADUUDTA NYXEREI SAILALGA XEGDEBE

Şuujama aplodismeentuud doro nyxer MOOLOTOV Verxoovno Soveedai Prezidiyem ba tereenii tyryylegħi MIXAIL IVAANOVICH KALININ tylee toost sonosxon yrgħie.

SSSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai ba tereenii tologħi VIAČESLAU MIXAILOVICH MOOLOTOVOI tylee toost sonosxon yrgħen, nyxer VOROŠILOVOI yigħi deputaaduun xalun apłodismeentuudha xušanad.

Nyxer STAALINIL XELEHEN YGĦI VERXOOVNO Soveedai deputaaduun nerjeme ovaacaar, nyxetei şanga „urāa“ xażxaralga ugtab.

Grazdaan dainat gabijaata geroinuud tħallix, Exe oronigo urda tħalli xehi aldat xeregħi tħallix, manai oronoi omog sookolnuud, soveed liwoodiġi tħallix nyxer STAALIN XELEHEN.

Ene sailalga deere Verxoovno Soveedai deputaaduud, Soveed Sojuuzi Geroinuud nyxer CKAALOV, BELIAKOV, BAIDYKOVO, XOLBZYYNOV, CERNIIX, SMYSKEVIC, SSSR-ei aradai artiżi XOOROVĀ, xojordoxi raangi komandamenti KYLIK gegħed ygenyyid xeleħen baina.

Xelegħi ygenyyid dotor gabijaata Xydelmeri-żarras Ulaan Aarmi ba Uħan—Seregi Ulaan Floodd xiur dursaxadan deputaaduud bajar tyges ugtab.

Sailalgi yjede konċert bolzo, tħalli: Verxoovno Soveedai deputaad SSSR-ei aradai artiżi I. M. MOSKVİN, gabijaata artiżi VERBIICKI, SSSR-ei aradai artiżi BAAR-SOVA, SSSR-ei aradai artiżi PIROGOV, gabijaata artiżi MIXAILOV, ZLATOGOROVA, KAZLOOVSKI, NOODCOV, Byxesoujuż myzeqa antarai tyryysin koon kyrsi layret POLOONSKI, myn bahi SSSR-ei aradai artiżi oordento—professor ALEKSANDROVOI xytelberi doro ulaanar-meej nudi duur ba piaasklin ullaantugta ansaħħanib xad-ba.

(TASS).

Janvaar

1938 on

V. I. KYIBEŞEV

Janvaar

1938 on

